

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ВОЄННИХ ДІЙ НА ПРИРОДУ УКРАЇНИ

Березуцька Н. Л.

*Харківський національний університет радіоелектроніки,
м. Харків*

Війна, яка почалася в Україні 24 лютого 2022 року, завдає дуже великої шкоди людям і населеним пунктам, руйнуючи інфраструктуру. Але вона також впливає на природні екосистеми. Військові дії тривають вже вісімдесят днів і невідомо скільки ще триватимуть. Агресор просувається по природним територіям - лісам, природно-заповідному фонду, навіть по чорнобильській зоні, що призводить до пошкодження рослинного покриву, а в Чорнобильській зоні - до підвищення радіаційного фону.

За даними Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів, за попередніми підрахунками, станом на 1 березня 2022 року агресор веде бойові дії на території 900 об'єктів природно-заповідного фонду площею 12406,6 кв.км, що становить близько третини площі природно-заповідного фонду України. Ареали деяких рідкісних видів опинилися під загрозою існування в результаті бойових дій. В результаті порушується спокій диких тварин, вони гинуть, або намагаються втекти у інші місця. Є велика загроза і для виведення потомства для багатьох птахів і ссавців.

Над Україною проходять три основні міграційні шляхи птахів. На водоймах зупиняються великі зграї різних птахів задля харчування та відпочинку. Але більша частина міграційних коридорів зараз проходить над зоною бойових дій. Усе це може стати причиною неспокою птахів, їх виснаження через зміну маршрутів чи відсутності можливості відпочити, та потрапляння під обстріли.

З настанням весни починається пожежонебезпечний період і зростає ризик виникнення пожеж в екосистемах унаслідок обстрілів. Крім лісових пожеж можуть виникнути і торфові. Ослаблені ліси можуть швидко вражатися шкідниками, що у свою чергу сприяє зростанню кількості мертвої деревини лісу та поширенню пожеж в екосистемах. Це призводить до зменшення біомаси у сільськогосподарських культур, а також до ослаблення диких рослин та лісових культур.

Хімічні речовини, що утворюються під час детонації ракет та артилерійських снарядів, можуть спричинити кислотні дощі, які змінюють рН ґрунту та мають негативну дію на рослини та ссавців.

Після війни ми будемо пожинати плоди бойових дій - руйнування екосистем, забруднення ґрунтів, зменшення біорізноманіття, зростання кількості шкідників у лісах.

Важливо, щоб план відновлення України включав і заходи з відновлення та збереження екосистем.

Література:

1. <https://ecoaction.org.ua/pryroda-ta-vijna.html>